

Miljörelsens kärnavfallssekretariat, Milkas
The Swedish Environmental Movement's Nuclear Waste Secretariat
Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm, Sweden
Tel. +46-8 84 14 90 info@milkas.se
www.milkas.se | www.nonuclear.se

Remissyttrande

Datum: 2025-12-05
SOU 2025:104
KN2025/01854

Till **Klimat- och näringsdepartementet**

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remissor@regeringskansliet.se

Kärnkraftprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft - ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall, SOU 2025:104 (KN2025/01854).

Miljörelsens Kärnavfallssekretariat, Milkas, har synpunkter på delbetänkandet.

Beslut

Milkas anser att beslut om ny kärnkraft, förvar av kärnbränsle, kärnavfall och olika sorters slutförvar av kärnavfall ska tas av mark- och miljödomstolen efter ett granskande rättslig förfarande, där kommuner, regioner, tillståndssökanden, nationell organisation (NOA), miljöorganisationer, Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) och allmänheten närvarar.

Orsaker

Kärnkraftindustrin är den absolut farligaste industri Sverige har. Barnsjukdomar byggs in i all ny industriproduktion. Det kan få ödesdigra ekonomiska, miljöförstörande och hälsorisker för svenskarna.

Sverige första reaktorer resulterade i olyckor, som stängde dem för gott: KTH-reaktorn och Ågesta-reaktorn.

Ågesta-olyckan resulterade i att regeringen inte vågade starta det färdiga kärnkraftverket Marviken på Vikbolandet utanför Norrköping, utan det byggdes om till ett oljekraftverk.

Barsebäck-olyckan, när kylvattnet minskade runt härden, då silar täppts av isoleringsludd, var kärnkraftverket minuter från härdsmläta. Stor hearing i riksdagshuset med experter. Ca 6 kärnkraftverk fick byggas om hela vintern.

Flera gånger har IAEA haft krav på ombyggnader för att säkra upp kärnkraftverken.

Sedan har vi haft Forsmark-olyckan, minuter från härdsmläta, då kärnkraftverkets hängslen och livrem rostade sönder och inte reparerats.

Oskarshamn-olyckan, när strömmen åter sattes på efter det stora el-avbrottet, började kylvattnet sjunka runt härden och panik utbröt i kontrollrummet.

När en brand uppstod i en dammsugare på Ringhals, fick Ringhals saneras i ett halvår, mycket kostsamt.

Nu vill regeringen tillåta en mängd nya oprövade modeller med barnsjukdomar och även tillåta nya olika sorters slutförvar.

Riksdagen gav i våras bort makten att besluta om ny osäker kärnkraft till regeringens statssekreterare och lobbyist för ny kärnkraft Daniel Westle'n.

Daniel Westle'n är stressad att hinna ta beslut om ny kärnkraft före valet 2026 och det är inte ekonomiskt försvarbart och farligt att ta dessa ogrundade beslut.

Makten ska i stället i en demokrati ligga hos en oberoende, opolitisk myndighet som mark- och miljödomstolen och enligt EU-rätten och Århus-direktivet ska alla få vara med i processen.

Sverige går i konkurs om oturen och barnsjukdomar är framme och en härdsmläta uppstår, så en stad drabbas.

Sovjetunionen och Japan hade värdigt stora ekonomier, men fick ändå stora ekonomiska konsekvenser. Sovjetunionen bröt ihop, och länder lämnade Sovjet.

Sverige, med sin lilla ekonomi, skulle gå i konkurs. Försäkringsbolagen skulle gå i konkurs och statliga, regionala och kommunala löner skulle inte kunna betalas ut.

Aktörsstyrt system.

Milkas anser att Sveriges farligaste industrier inte ska drivas av olika aktörer, som ska konkurrera mot varandra.

Milkas anser att aktörer, som saknar tillstånd för kärnkraftverk, inte ska få driva olika slutförvar i egen regi.

Milkas anser att det är troligt att lycksökare kommer att vilja starta avfallsbolag, liknade Think Pink-koncernens brottsliga verksamhet.

Regeringen har antytt att även små aktörer utan eget kapital ska kunna få låna pengar till sin nya kärnkraftverksamhet, och de behöver inte betala tillbaka något om inget blir av.

Milkas kräver att den som söker ett tillstånd att bygga ett kärnkraftverk också ska visa att man gör det radioaktiva avfallet ofarligt med transmutation och att tillståndssökanden har ekonomi till det.

Milkas kräver att KBS-3 metoden inte får användas, för det är lika med att sopa avfallet under mattan. KTH-forskarna har visat att radioaktiviteten och de kemiska processerna korroderar sönder kopparkapslarna och redan efter 100 år kan radionuklider, som ger mutationer, komma ut i vårt kretslopp.

Milkas kräver noll-utsläpp av radionuklider från nya kärntekniska anläggningar och verksamheter.

Milkas kräver att regeringen börjar minska ned radionukliderna i maten, i växters, djurens och våra vävnader, så att mutationssjukdomarna minskar i stället för att öka. Ex: Cancer, diabetes, Alzheimers, ALS, Skellefteå-sjukan, artdöd, m.fl.

Milkas kräver att mutationssjukdomarna ska ned till 1945-års nivå.

Se bilagor 1 och 2.

Norrköping 2025-12-05

Britta Kahanpää, handläggare Miljörelsens Kärnavfallssektariat